1848. No. 25.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 28 MAART.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 24 Maart 1848, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,86½.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 162,00.
Van de Rogge per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 162,00.

Leeuwarden, den 25 Maart 1848.
De Staatsraad, Gouverneur,
VAN SIJTZAMA.

GEPUTEERDE STATEN der Provincie *Vriesland*,

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbende ingezetenen, dat bij de op den 9 Maart 1848 plaats gehad hebbende keuring van jonge hengsten als *dekhengsten* zijn toegelaten geworden de volgende:

Een *driejarige bruine* hengst van *Folkert F. Fennema* te *Bergum*, hoog 1.610 strepen, waarvoor is toegekend de voor dit jaar uitgeloofde premie van *f* 150.

Een *driejarige zwarte* hengst van *Pieter Elzinga* te *Terbandsterschans*, hoog 1,600 strepen, waarvoor is toegekend de als boven uitgeloofde premie van *f* 100.

Leeuwarden, den 14 Maart 1848.
Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN SIJTZAMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. VAN DER LAAN.

BERLIJN, den 23 Maart.

De geest alhier is voortreffelijk; eenige onruststokers, welke het volk weder wilden opruijen, werden in hechtenis genomen. Aanplakbilletten berigten, dat zij, die werk verlangen, het verkrijgen kunnen; de straten werden weder geplaveid, de huizen hersteld en de glazen weder ingezet. Alles wenscht de handhaving van orde en wet en alom heerscht afkeer tegen de vernieuwing van oproertooneelen.

— De minister van eeredienst heeft heden den hoogleeraar *Dahlmann* verzocht, hier heen te komen, om de regering met zijn raad bij de vervaardiging van de nieuwe kieswet voor de vertegenwoordiging bij te staan.

— De Koning heeft heden een toertje gedaan. Z. M. begaf zich naar de *Thiergarten*, en deed daar eene wandeling te voet; overal werd hij met vreugdekreten ontvangen. Ook de Koningin heeft heden een toertje gemaakt.

— Onder dagteekening van den 22sten, is een besluit uitgevaardigd, waarin te kennen gegeven wordt, dat de Koning aan de stedelijke deputatie van Breslau ten antwoord heeft gegeven, dat bij de aanstaande constitutionele staatsregeling de volgende punten zullen in aanmerking komen: 1. verzekering der persoonlijke vrijheid; 2. regt van vereenigingen en vergaderingen; 3. een algemeen reglement van desentie, met vrije keus der aanvoerders; 4. verantwoordelijkheid der ministers; 5. invoering van de jury in strafzaken, te weten voor alle staatk. en pers. misdrijven; 6. onafhankelijkheid der regterlijke magt; 7. opheffing van exceptionele en aangeërfde regtspraak. Buitendien zal het staande leger zoo spoedig mogelijk den eed op de nieuwe constitutie afleggen.

FRANKFORT, den 23 Maart.

De Duitsche bondsvergadering heeft den ouden Duitschen rijksadelaar met het omschrift, *Duitsche bond*, en de kleuren der voormalige Duitsche rijksbanier, *zwart, rood* en *goud*, tot wapen en kleuren van den Duitschen bond verklaard. In hare zitting van den 20sten besloot zij, dat deze wapens en kleuren dadelijk in de bondsvestingen zullen gebezigd worden.

— Uit Napels schrijft men van den 11den, dat aldaar reeds sedert eenigen tijd eene vijandelijke spanning heerschte tegen de Jezuïten, ten gevolge waarvan eindelijk deze besloten zich vrijwillig te verwijderen. In den middag van den 11den reden zij in dertig koetsen, onder geleide van huzaren, eene afdeeling der burgerwacht en een geheel regiment Zwitsers naar den Molo, waar zij zich aan boord van de *Nettuno* inscheepten; eene ontzaggelijke menigte deed hen onder schreeuwen en fluiten uitgeleide. De voormalige biechtvader des Konings, *Cocle*, was eindelijk te Castellamare aangekomen, van waar hij zich met den Koning in betrekking poogde te stellen; hij werd evenwel gearresteerd en naar Malta overgebragt.

— Uit Rome, dd. 11 Maart, schrijft men, dat de zamenstelling van het nieuwe ministerie geheel in den geest van de partij van den vooruitgang is uitgevallen, en algemeen wordt goedgekeurd. Al deszelfs leden bezitten het vertrouwen van het volk, en vooral verwacht men veel goeds van den nieuw benoemden staatssecretaris *Antonelli*.

De belangrijke tijding wordt medegedeeld, dat de Paus, ter voorkoming van beroeringen, de orde der Jezuïten heeft vermaand zich te ontbinden, en dat reeds vele Jezuïten Rome verlaten, en zich naar hunne familien begeven hebben. De verdrijving der orde uit Napels en onlangs uit Sardinie had aanleiding tot dit besluit van den Paus gegeven. — De te Rome bestaande instellingen, die tot dus ver onder de leiding der orde stonden, zouden aan andere geestelijke genootschappen worden overgegeven.

AUGSBURG, den 21 Maart.

Zoo even heeft men hier de tijding vernomen van den troonsafstand van Koning *Lodewijk I*. Het regeringsblad deelde die hoogstbelangrijke tijding mede. De Kroonprins heeft als *Maximiliaan II* den troon beklommen. Reeds zijn de troepen beëedigd. Droefheid over dezen afstand en ongerustheid over zijne mogelijke gevolgen heerscht hier algemeen.

KEULEN, den 23 Maart.

De rust der stad is in allen deele bewaard geworden, en wij hebben alle reden te hopen, dat zij ook verder niet gestoord zal worden. Met liefde tot de zaak en met ijver volbrengt de burgerwacht hare taak.

— De Keizer van Oostenrijk heeft bij besluit van 17 Maart eenen verantwoordelijken ministerraad benoemd, ter uitvoering der in het Patent van 15 Maart toegezegde hervormingen. Aan den graaf *Ficquelmont* is de vorming van dien raad opgedragen.

— Door de benoeming van een Israëliet tot raadsl. te Weenen, welke den 17den plaats had, is reeds de eerste stap gedaan tot emancipatie der Joden. Tot nu toe mogt geen Jood te Weenen eigenaar van een huis zijn.

— Den 17den heeft de plegtige begrafenis der in den strijd der laatste dagen gesneuvelde personen plaats gehad. Zij waren 29 in aantal, waaronder 2 Israëlieten. Onder begeleiding van eene talrijke menigte, aan welker hoofd de christelijke en joodsche godsdienstleeraren, heeft de optogt zich naar het kerkhof begeven, alwaar allen in één graf ter aarde besteld zijn.

— Het *Breslauer dagblad* van 20 Maart berigt, dat het gerucht, alsof in Krakau weder de republiek zou zijn geproclameerd, zich niet bevestigt. — Hetzelfde dagblad meldt, dat te Kalisch kwartieren bestemd zijn voor 600 Russische officieren, en dat op de Poolsch-Pruisische grenzen een leger van 150,000 man Russische troepen wordt bijeengetrokken.

HAMBURG, den 21 Maart.

De berigten van de omwenteling in Frankrijk hebben voor het koningrijk Zweden het gevolg gehad, dat de Regering plotseling en als uit eigene beweging het besluit genomen heeft, om ook in dat Rijk de met de tijdsomstandigheden strookende hervormingen in het staatsbestuur in te voeren.

LONDEN, den 22 Maart.

Volgens berigten uit Lissabon van den 14 dezer, verwachte men ook daar eene beweging tot omverwerping van de bestaande orde van zaken, waarbij eene poging zou worden aangewend om eene republiek te vestigen. Men meende echter, dat de Koningin dergelijke revolutie zou kunnen stuiten, door eene tijdige verandering van haar regerings-stelsel. — In deze zelfde brieven wordt gemeld, dat het Britsche gouvernement nu weder beweert, dat de in der tijd door Portugal aangegane overeenkomst, betreffende het dempen van den burger-oorlog, niet getrouw vervuld is, nademaal de verkiezingen voor de volksvertegenwoordiging niet vrij zijn geweest.

— Uit Dublin wordt gemeld, dat daar eene geregtelijke vervolging is begonnen tegen den heer *Smith O'Brien* en twee andere bekende hoofden van de revolutionaire Iersche partij, ter zake van het prediken van oproer.

PARIJS, den 23 Maart.

In de zuidelijke departementen blijft het steeds buitengemeen onrustig. Te Lyon is door den commissaris van het voorloopige gouvernement een besluit genomen, waarbij aan de belastingschuldigen eene nieuwe buitengewone belasting is opgelegd, gelijkstaande met de geheele som der directe belastingen, die thans door hen worden opgebragt. De helft van het bedrag dier nieuwe belasting zal onmiddellijk moeten worden gestort. Dit besluit schijnt een hoogst ongunstigen indruk op de menigte te hebben te weeggebragt. Nog heeft die commissaris, de heer *Arago*, gelast, dat geen geld in specie buiten de stad zal mogen worden gevoerd; — dat ieder die de stad verlaat, slechts 500 fr. in specie met zich zal mogen nemen; dat, wanneer iemand zal worden bevonden in het bezit van meer geld, dit hem zal worden ontnomen, en hem het bedrag in bankpapier teruggegeven.

— De geldelijke behoeften in het Rijk en in deze Stad in het bijzonder zijn groot, de ommekeer van zaken heeft dien toestand verergerd; alle revolutiën hebben het geleerd, dat, welke veranderingen men ook in de Staatshuishouding aanbrengt, het finantiële punt aanwezig blijft en door geen monarchaal of republikeinsch bewind vernietigd kan worden; het voorloopig bewind ondervindt reeds iederen dag de bevestiging hiervan. De minister van finantien, op wien voordragt die verhooging aangenomen is, maakt wijders bekend, dat voor het vervolg, als hoofdbeginsel tot verkrijging van de middelen om te voorzien in de behoeften van het Rijk, wordt aangenomen, de belasting op de bezittingen en inkomsten; hier door kunnen de lagere standen, van de drukkende belastingen ingesloten, en hunnen maatschappelijken toestand verbeterd worden, welken last alsdan overgebragt wordt op de vermogende standen.

Met de uitvoering van dit stelsel, wordt vereenvoudiging in de takken van bestuur aangebragt, en zal in de uitkomsten de beste vruchten voor 's Lands welzijn aanbrengen.

Welke wijze wetten of administrative bepalingen door het bestuur ook worden geschapen zoo hier door niet de verbeterde toestand der arbeidende klassen duurzaam worde bevestigd, zal men geen goed gevolg in de toekomst kunnen verwachten.

's GRAVENHAGE, den 25 Maart.

Bij koninklijk besluit van gisteren is, op mededeeling der commissie, ingesteld bij het besluit van 17 dezer, ingetrokken het tweede gedeelte van den last aan voorz. commissie bij het aangehaald besluit verstrekt, en alzoo haar ontslagen van de mededeeling harer denkbeelden, omtrent de zamenstelling van een ministerie.

Voorts heeft Z. M. bij besluit van heden, op het daartoe door hen gedaan verzoek, eervol ontslag verleend aan de vorige ministers, den baron *van Zuijlen van Nijevelt*, den heer *J. C. Baud*, den luit.-generaal *List*, den vice-admiraal *Rijk*, den heer mr. *J. B. van Son*, den heer mr. *L. N.* graaf *van Randwijck*, den ridder *van der Heim van Duijvendijcke* en jhr. mr. *W. L. F. C. van Rappard*.

Bij besluit van heden heeft de Koning, tijdelijk, en in afwachting dat er een definitief ministerie zal kunnen worden gevormd, benoemd:

tot voorzitter van den Raad der Ministers en Minister van Buitenlandsche Zaken en van Finantien, den Minister van Staat, graaf *G. Schimmelpenninck*, thans Zijner Majesteits gezant aan het Hof van Groot-Brittannie;

tot Minister van Marine en Kolonien, den vice-admiraal *J. C. Rijk*;

tot Minister van Binnenlandsche Zaken en voor de Zaken van de Hervormde en andere Eeredienslen, Mr. *L. C. Luzac*, staatsraad in buitengewone dienst, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

tot Minister voor de Zaken van de Roomsch-Katholijke Eeredienst, den Staatsraad Mr. *L. A. Lightenvelt*;

tot Minister van Oorlog, den generaal-majoor *Nepveu*;

en is bij hetzelfde besluit bepaald, dat de reeds bij besluit van 19 Maart jl., no. 17, tijdelijk benoemde Minister van Justitie, Mr. *D. Donker Curtius*, rang zal nemen tusschen zijne ambtgenooten van Marine en Kolonien, en van Binnenlandsche Zaken en voor de Zaken van de Hervormde en andere Eeredienslen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 24 dezer is, zonder beraadslaging en met algemeene stemmen, *aangenomen:*

1°. Het ontwerp-adres van rouwbeklag in antwoord op de kennisgeving van Z. M., wegens het overlijden van Z. K. H. Prins *Alexander*.

2°. Het ontwerp van wet, tot regeling der kosten van den weg van 's Hertogenbosch naar Culenborg.

De vergadering is daarna gescheiden.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen de boven medegedeelde koninklijke besluiten tot intrekking van een gedeelte der aan de bij besluit van 17 Maart jl. benoemde commissie opgedragen taak, van het verleenen van een eervol ontslag aan de tegenwoordige ministers en tot benoeming van een tijdelijk nieuw ministerie. De nieuw benoemde ministers zijn in de vergadering verschenen en de voorzitter van den ministerraad heeft aan de Kamer eene verklaring gedaan omtrent de beginselen, waarvan het nieuwe ministerie voornemens was uit te gaan; hij gaf tevens de hoop te kennen dat hetzelve zoowel bij Staten-Generaal als bij de natie ondersteuning zou vinden.

Verscheiden leden, als de heeren: *van Goltstein*, *Duijmaer van Twist*, *Gevers van Endegeest*, *Verweij Mejan*, *de Kempenaer*, *Romme*, *Luijben en Faber van Riemsdijk*, hebben daarna het woord gevoerd en verklaard, ter bevordering van het heil des vaderlands, zich aan het nieuw opgetreden bestuur te zullen aansluiten en hetzelve naar vermogen te zullen ondersteunen.

AMSTERDAM, den 24 Maart.

Heden tusschen 12 en 1 ure waren eenige duizend nieuwsgierigen, mannen, vrouwen en kinderen, meestal behoorende tot de arbeidende klasse, op het Damplein alhier verzameld. De aanleiding tot deze nieuwsgierigheid was eene naamlooze oproeping, gisteren in grooten getale verspreid, waarbij de arbeidslieden, die werk verlangden, uitgenoodigd werden, zich heden ten 12 ure op den Dam te bevinden.

Ofschoon ieder begreep, dat deze uitnoodiging slechts eene ellendige scherts was, waren echter velen naar de plaats der bijeenkomst gesneld, alwaar, gelijk te verwachten was, zich niemand als schrijver der oproeping liet zien.

De goede geest der burgerij van onze hoofdstad in het algemeen en van de arbeidende klassen in het bijzonder is bij deze gelegenheid zigtbaar en loffelijk gebleken. Ondanks de groote volksmenigte, die op het Damplein aanwezig was, en ofschoon er geene sterke magt noch zelfs policie-agenten aanwezig waren om de orde te handhaven, is de rust geen oogenblik aldaar gestoord geworden, en ten 2 ure zag men nog slechts enkele groepen op dat plein bijeen.

Ongelukkiglijk hebben echter op andere plaatsen der hoofdstad eenige wanordelijkheden plaats. Haasten wij ons echter er bij te voegen, dat deze wan-

ordelijkheden gepleegd zijn alleen door eenen troep jongens tusschen de 12 en 15 jaren.

Deze bende, gebruik makende van het oogenblik, dat aller aandacht op het Damplein was gevestigd, doorliep een aantal straten en grachten, sloeg hier en daar de glazen in, stal de goederen, die in eenige winkelkasten lagen, en moet zelfs ten huize van onzen algemeen geachten burgemeester, de vensters hebben ingeworpen.

Deze tooneelen zijn inderdaad bedroevend, vooral wanneer men zich herinnert, dat Nederland bijkans het eenige land in Europa is, dat zich te midden van al de uitspattingen, die elders plaats hebben, in de volmaaktste rust en orde heeft te verheugen. Het is echter vertroostend er bij te kunnen voegen, dat al deze wanordelijkheden slechts zijn gepleegd door die enkele bende kwade jongens, en dat overigens de geheele bevolking eene voorbeeldige kalmte en rust heeft bewaard.

Wat echter moet men zeggen van den verworpeling, die door zijne oproeping, de Hemel weet met welk oogmerk gedaan, de aanleiding tot deze tooneelen van wanorde is geweest. Zijn onzalig doel, het aankweeken eener onrust, welke hij voor zijne heillooze plannen bevordelijk achtte, heeft hij niet bereikt, zal hij nimmer bereiken, maar de afschuw en verachting der weldenkenden, en deze maken in Nederland Goddank! de overgroote meerderheid uit, zal hem vervolgen tot achter den sluijer der onbekendheid, die hem tot op dit oogenblik nog verbergt.

Eene vermaning tot rust en orde aan onze arbeidende klasse, achten wij onnoodig. Wij zouden daardoor aan haar gezond verstand meenen te kort te doen. En met welk doel zouden hier te lande zamenscholingen plaats hebben? Heeft niet de Koning in zijne wijsheid, en de edele Vorst hebbe daarvoor dank en lof, reeds voor ruim eene week, ongevergd, uit eigene vrije beweging toegestaan al datgene, wat elders door demonstratien, door bloedtooneelen zelfs, heeft moeten worden gekocht? Heeft Nederland niet nu reeds het zekere uitzigt op al die mate van vrijheid, welke men redelijkerwijze in eene welgeordende maatschappij mag verwachten?

Wat is dan hier meer te wenschen op dit oogenblik? Lage volksmenners mogen in hunne schuilhoeken nog andere plannen smeden, ettelijke op roof en vernieling uitgaande ellendelingen mogen oogenblikken als deze geschikt voor diefstal en plundering achten, voor de goede, brave, welgezinde arbeidende klasse is door het houden van zamenscholingen als de huidige, alles te verliezen, niets, volstrekt niets te winnen. Wij bidden haar derhalve opregtelijk, zich voortaan en voor altijd van alle zoodanige vereenigingen zorgvuldig te onthouden.

Onze geachte burgemeester en de wethouders hebben zich herhaaldelijk op den Dam en op andere punten der stad, waar zich groepen vormden, vertoond, en werden allerwegen door het gejuich der menigte ontvangen.

De schutterij is onder de wapenen geroepen.

Patrouilles kavalerie doorkruisen de stad, en de geheele bezetting is opgeroepen om dienst te doen.

Gedurende het beursuur en ook nog op dit oogenblik was het Damplein door dragonders en infanterie bezet, zoodat onze kooplieden zonder stoornis zich van en naar de beurs konden begeven.

Ter voorkoming van soortgelijke wanordelijkheden voor het vervolg zouden wij de oprigting van een aanzienlijk corps vrijwillige rustbewaarders, gekozen uit den kern der gezeten burgers, zeer wenschelijk achten, opdat dit corps met de schutterij tot handhaving der orde en beveiliging der eigendommen krachtig kunne medewerken. Wij bevelen dit denkbeeld aan de ernstige overweging van het bevoegd gezag aan.

Er hebben eenige arrestatiën plaats gehad.

Van den 25sten.

Wij behoeven naauwelijks terug te komen op de ongeregeldheden, waarvan onze hoofdstad gisteren het tooneel is geweest.

Die ongeregeldheden waren hetgeen wij gisteren daarvan zeiden, niets minder maar ook niets meer.

Het was eene bende kwade jongens, die van de gelegenheid eener volks-verzameling op den Dam gebruik maakten, om op andere plaatsen in de hoofdstad zich het genoegen te geven de vensters in te werpen, en een klein aantal, meestal reeds bij de policie bekende booswichten, die hier en daar, vooral in de winkels van eenige zilver- en goudsmeden, zich aan diefstal schuldig maakten.

De zamenscholingen op den Dam en elders, bestonden slechts uit nieuwsgierigen. Niet alleen geen kreet hoegenaamd werd gehoord; maar er heerschte zelfs onder de menigte het diepste stilzwijgen. De geheele bevolking zonder uitzondering, bewonderenswaardig van kalmte en orde, gaf geen ander gevoelen te kennen, dan dat van verontwaardiging en afschuw tegen den ellendeling, die door zijne verfoeijelijke oproeping eene beweging in onze zoo vreedzame stad heeft uitgelokt, en tegen de booswichten en dieven, welke die beweging aan hun schandelijk bedrijf hadden dienstbaar gemaakt.

De stedelijke regering, ondersteund door alle weldenkenden, waarvan zich eene groote menigte vrijwillig aan de schutterij had aangesloten, had de noodige voorzorgs-maatregelen genomen, om de rust der stad tegen alle mogelijke stoornis gedurende den nacht te beveiligen. Daartoe was ook uit Haarlem een der aldaar in bezetting liggende eskadron dragonders herwaarts ontboden.

Deze voorzorg was allezins voorzigtig en wij zijn verre van haar af te keuren. Gelukkiglijk was zij echter onnoodig. Wij hebben niet gehoord van eenige poging tot rustverstoring hoegenaamd, en de talrijke patrouilles, welke den geheelen nacht de stad doorkruisten, hebben, voor zoo ver wij te weten zijn gekomen, allerwege dezelfde rust ontmoet, welke gewoonlijk des nachts in onze hoofdstad heerscht.

De stedelijke regering heeft gisteren namiddag eene publicatie uitgevaardigd, waarbij zij »in aanmerking nemende, dat er op eenige plaatsen wanordelijkheden hebben plaats gehad, de goede burgerij waarschuwt, geene zamenscholingen op de openbare straat te vormen, aangezien de maatregelen genomen zijn, om alle ongeregeldheden met geweld tegen te gaan of te bedwingen.

— Met genoegen verneemt men, dat van wege turfdragers, turfhevers en zakkedragers aan het Bestuur dezer stad aanbieding is gedaan, om zich als zoodanig tot bewaring en handhaving van orde en rust, des verlangd wordende, beschikbaar te stellen.

Een der dagbladen de onlusten te Amsterdam mededeelende, besluit zulks met de volgende beschouwingen:

Met diepe droefheid vernemen wij deze berigten. Wat bedoelen de onverlaten, die den werkman tot onrust en woeling aanzetten? Wat anders, dan zich zelven te verheffen op de puinhopen van de welvaart hunner medeburgers. Waarom anders tot het stichten van wanorde aangezet? Thans! nu wij op het punt zijn van door eene verlichte regering, een vereenvoudigd en geregeld staatsbestuur te erlangen, dat voorzeker al zijne krachten zal aanwenden, om het welzijn der ingezetenen te bevorderen. Waarom thans gewoeld? Zal onrust, woeling, plundering de fabrijken werk verschaffen, den handel doen bloeijen, den arbeider brood geven? Of zal, waar wanorde heerscht, niet veeleer vrees de fabrijken doen sluiten, den handel verlammen en zoo werkman, sjouwerman en al wat van zijn handenarbeid leeft, ten gronde rigten?

Wij hopen, dat men te Amsterdam verstand genoeg zal hebben, dit te begrijpen en de oproeping der kwaadwilligen, vruchteloos zijn. Wij vernemen ten minste, dat de handwerksman rustig is en alleen straatjongens en dronkaards aan de wanordelijkheid de hand leende. Rust en orde zijn de eenige middelen, die handel en nijverheid kunnen bevorderen en werk kunnen doen geven aan de nijvere burgerij. Door onrust verstoort men den handel, doet men de fabrijken stilstaan en berooft de ongelukkigen van de middelen, om zich hun bestaan te verschaffen. Men roeit den boom uit van wiens vruchten men zich voeden moet.

De drijfveeren dezer bewegingen zijn klaarblijkelijk niets anders, dan baldadigheid en plunderzucht, zonder dàt eenige staatkundige redenen, daarbij voorzaten.

— Het nieuws heden uit Parijs blijft schaarsch en beperkt zich voornamelijk tot het relaas van allerlei moeijelijkheden door de commissarissen in de departementen verwekt. Het ongenoegen, dat zij veroorzaken, heeft het oogmerk hunner zending tegengewerkt en de partij der ultra-democraten begint thans zelve te verlangen, dat de verkiezingen bespoedigd worden, omdat zij vreest, dat zij met elken dag langer verwijl nadeeliger voor haar zullen uitvallen.

— Uit Lombardije zijn gewigtige, maar als nog voorloopige en van bijzonderheden bijna ontbloote tijdingen ontvangen. De Oostenrijkers zouden uit Milaan verjaagd zijn.

— In Zwitserland is alles rustig. De keuzen in het kanton Neufchatel zijn bijna alle in den republiekeinschen geest uitgevallen, en bij de staats[illegible] ringen in Pruisen vreest men thans weinig van de tusschenkomst dier Mogendh[illegible]

— Tijdingen uit Krakau van den 18den melden, dat inderdaad eene op[illegible]ping aan de burgers geschied is, niet alleen om Krakau als vrijstaat te her[illegible]len, maar ook geheel Polen tot eene republiek te vormen.

— Te Posen is de omwenteling tot het herstel van de zelfstandigheid van [illegible] hertogdom kalm en op eene wettelijke wijze tot stand gebragt.

FERWERD, den 23 Maart.

Zoo even vernemen wij, dat de eigenaar van den in Januarij ll. afgebra[illegible] korenmolen onder *Hallum*, die weinige dagen na dien brand zijn gezin[illegible] zijne woonplaats verliet, naar *Bonda* trok en aldaar eenigen tijd verbleef, [illegible] den loop dezer week in de grietenij *Menaldumadeel*, alwaar hij zich laatst[illegible] ophield, gearresteerd en dien ten gevolge naar *Leeuwarden* overgebragt is. [illegible] ijverige nasporingen door het Bestuur dezer Grietenij, omtrent de oorzaak [illegible] gedachten brand in het werk gesteld, schijnen aanleiding tot die gevangen[illegible]ming gegeven te hebben.

Den 22 dezer is, door heeren predikanten, ouderlingen en diakenen der [illegible] derduitsch Hervormde Gemeente te Enkhuizen, het volgend zestal predikant[illegible] geformeerd, als: DD. *H. M. Berns*, te Spankeren; *V. F. J. Boonacker*, te Lee[illegible]sum; *A. H. van der Hoeve*, te Keppel; *C. L. Jungius*, te Rijswijk; *H. H. Sl[illegible]ter*, te Terwolde en *E. Cats Wor*, te Mijdrecht.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 20 Maart. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, rijst en krenten. 21 dito. J. D. Visser, *Maria*, Newcastle, kool. 23 dito [illegible] Colijer, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig. 24 dito. J. G. Munneke, *Baudina*, Newcastle, kool; W. Boswijk, *Jantina*, Amsterdam, ledig.

Vertrokken. 18 Maart. T. Colijer, *Lion*, (*S.*), Londen, boter en vee; [illegible] E. Schuur, *Agatha*, Dantzig, pannen; H. de Weerd, *Groot Lankum*, Avontuur[illegible] pannen; J. G. Wering, *Gezina*, Dantzig, ijzer; H. T. Post, *Gustaaf*, Elb[illegible] cichorei. 22 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, boter en vee. 24 dito. J. E. de Jonge, *Alida Kuipers*, Hamburg, pannen.

MENGELWERK.

Gedachten over de Grondwets-herziening.

De Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden, ten jare 1840 voor de eerste maal gewijzigd ter zake van gebeurtenissen, reeds bij de tien jaren vroeger voorgevallen, en die Noord-Nederland zoo bovenmatig duur zijn komen te staan, zal alsnu weldra, gelijk alles zich laat aanzien, voor de tweede maal gewijzigd worden. Bij een ieder intusschen, van hoedanig gezigtspunt hij ook uitga, [illegible] en blijft het eene erkende daadzaak, dat men tot beide die wijzigingen niet scheen te kunnen geraken dan onder velerlei spanning en botsing, niettegenstaande zoo iets min gemakkelijk was overeen te brengen met de overigens zoo kalme en bezadigde geaardheid der Noord-Nederlandsche bevolking. — Ja, tot ons leedwezen moeten wij het zeggen, dat we, in een tijdsgewricht als het tegenwoordige van min of meer gevaarlijke crisis, zulke verschijnsels geenszins houden kunnen voor zeer aangenaam en bemoedigend, en ze in alle geval uit een zeker bepaald oogpunt aan te zien hebben voor iets min of meer vreemds en zelfs wel tegenstrijdigs: om reden er in sommige landen regerings-stelsels kunnen bestaan, die, bij ten eenenmale onvoorziene voorvallen, zich al ligtelijk, zonder eenige opoffering van belang, wat laten plooijen naar dit of geen door den geest des tijds gehuldigd beginsel, maar er aan den anderen kant nog zekere stelsels bedektelijk kunnen voortsluimeren, waarbij in vroegere dagen, toen de geestdrift nog niet geheel bekoeld was, ontzettend veel kan zijn opgezet geweest, en waaraan de bodem haast zoo goed als ingeslagen zou kunnen worden, bijaldien men in een oogenblik van, door den wegslependen stroom der zoo geheel buitengewone en onverwachte tijdsomstandigheden, allezins verklaarbare opgewondigheid, de weleer aan den dag gelegde geestdrift uitsluitend over een' gansch anderen boeg ging wenden; en reeds alleen daardoor, zonder het misschien zelf te weten of te gissen, en onder het bezigen, wat meer is, van kwalijk geplaatste verregaande spotternij, er grootelijks toe kon gaan bijdragen, om in een' tijd, waarin er, onder de toelating en leiding van de Alwijze Voorzienigheid, zich gebeurtenissen ontwikkelen kunnen, die alle berekening van 's menschen beperkte doorzigt verre te boven gaan, zoodanige uitkomsten te bemoeijelijken of te dwarsboomen, als waarin mogelijk de gebe[illegible] eenige kans lag opgesloten, om in zekere opzigten althans eene geringe vergoeding deelachtig te worden voor de in der tijd gedane tallooze, en ook in [illegible] gevolgen zelfs voor de mindere standen in de maatschappij, in maar al te hooge mate drukkende opofferingen.

Wij leven, Gode zij dank! in een land waarin men zijne gevoelens ron[illegible]stig mag uiten; en dit is naar ons inzien werkelijk een groot voordeel, in [illegible] ver als iemand nu, om deze of gene reden, er door zijn stilzwijgen niet zijdelings toe behoeft mede te werken, om beschouwingen, welke bezwaarlijk [illegible] heel vrij te pleiten zijn van alle eenzijdigheid, en waarmeê een goed deel des volks nogtans ter goeder trouw met hart en ziel kan ingenomen raken, [illegible] maar aanstonds te doen dòorgaan voor de eenige, die gegrond zijn op het ware wezen der zake. Daarbij schijnt het ons toe, dat onze zienswijze, waar[illegible] we ons, door alle de laatste jaren heen, tamelijk gelijk meenen gebleven te zijn, op zijn minst even goed geschikt is als die van menig ander, om eene eenigermate dragelijke oplossing te geven van menige schijnbare tegenstrijdigheid en verwikkeling, die dezer dagen zich voordeed met opzigt tot de aangelegenheid eener (althans zoo als magtig vele menschen er over schijnen te denken) in 's Lands hooge belang en tot der ingezetenen overgroote heil volstrekt en ten eenenmale onontbeerlijke grondwets-herziening op ruimere schaal, en uit welk alles, om de knoop zoo wat door te hakken, eindelijk te voorschijn is getreden de opzettelijk voor die aangelegenheid door den Koning benoemde staats-commissie.

Ook Vriesland's ingezetenen, ofschoon die, bij gelegenheid van de van ho[illegible]ger hand toegezegde ruimere grondwets-herziening, tot dus ver geene zoo uitgebreide vertooningen mogen gemaakt hebben van ontzaggelijke vreugde en sch[illegible]halve geestvervoering als wel in vele andere oorden, waarvan hen misschien wel grootendeels teruggehouden mag hebben de diepe verslagenheid over den zóó plotselijk ontstanen veegen en benarden toestand in Europa, en het beden[illegible]ken der vreeselijke rampen die dientengevolge zoo ontelbaar vele bijzondere huisgezinnen eensklaps getroffen hebben, hopen er niettemin steeds van te doen geblijken, dat ze in onveranderlijke liefde tot, en onverbrekelijke gehechtheid aan het Doorluchtige Huis van Oranje, voor hunne landgenooten in geen enkel opzigt onderdoen; en volgaarn zullen zij in dankbaarheid aannemen al het wezenlijk goede en bruikbare, en daaronder bovenal het voor al de onderscheidene rangen en standen in de maatschappij algemeen nuttige, 't welk te wenschen valt dat uit het door bovengemelde Commissie ter zijner tijd volbragte werk ruimschoots zal gehaald kunnen worden. — Voorshands, en in afwachting van het meer dadelijke genot der vruchten, die uit die bemoeijingen eenmaal [illegible] geboren te worden, doch die men, ten einde ze naderhand in dit of gene bij[illegible]zonder opzigt niet wat uit de hand mogten vallen, bij voorraad niet al te zeer behoorde te overdrijven, schiet er derhalve niets anders over, dan zijne hoop, hoe wankel en onzeker die ook zij, te blijven vestigen op het behoud van den algemeenen vrede: wijl toch algemeene oorlog alles weêr onmiddelijk op losse schroeven kon zetten, en het welligt ter naauwernood tot stand gekomen en goedgekeurd Ontwerp van ruimere grondwets-herziening, naar aanleiding van nieuw aangebragte veranderingen in den staat van zaken ten goede of ten kwade, om in de toepassing uitvoerbaar te zijn, alwederom aan eene hernieuwde herziening zou moeten onderworpen worden.

Leeuwarden, den 23 Maart 1848. IJ.

FRANKRIJK.

Bij de verandering van regeringsvorm, welke in de laatste dagen in Frankrijk heeft plaats gehad, achten wij het niet-onbelangrijk hier een kort overzigt me[illegible]de te deelen van den duur der verschillende regeringen, waardoor dat Land bestierd werd, benevens korte biographische berigten der verschillende Vorsten.

768 Charlemagne.
814 Lodewijk I, *de Zachtmoedige.*
840 Karel II, *de Kale.*
877 Lodewijk II, *de Stamelaar.*
879 Lodewijk III.
884 Karel, *de Dikke.*
888 Eudes.
898 Karel, *de Eenvoudige.*
923 Raoul.
936 Lodewijk IV, *van Outremer.*
954 Lotharius.
986 Lodewijk V, *de Luije.*
987 Hugo Capet.
996 Robert, *de Wijze en Vrome.*
1031 Hendrik I.
1060 Philip I.
1108 Lodewijk VI, *de Dikke.*
1137 Lodewijk VII, *de Jonge.*
1180 Philip II, Auguste.
1223 Lodewijk VIII, *Leeuwenhart.*
1226 Lodewijk IX, *de Heilige.*
1270 Philip III, *de Stoute.*
1285 Philip IV, *de Schoone.*
1314 Lodewijk X, *de Stijfhoofdige.*
1316 Philip V, *de Lange.*
1322 Karel IV, *de Schoone.*
1328 Philip VI, *van Valois.*
1350 Jan, *de Goede.*
1364 Karel V, *de Wijze.*
1380 Karel VI, *de Welbeminde.*
1422 Karel VII, *de Overwinnaar.*
1461 Lodewijk XI.
1483 Karel VIII, *de Zwakke en Beleefde.*
1498 Lodewijk XII.
1515 Frans I.
1547 Hendrik II.
1559 Frans II.
1560 Karel IX.
1574 Hendrik III.
1589 Hendrik IV, *de Groote.*
1610 Lodewijk XIII, *de Regtvaardige.*
1643 Lodewijk XIV, *de Groote.*
1715 Lodewijk XV.
1774 Lodewijk XVI.
1792 *Republiek.*
1804 Napoleon.
1814 Lodewijk XVIII.
—— Napoleon.
1815 Lodewijk XVIII.
1824 Karel X.
1830 Lodewijk Philips I.
1848 *Republiek.*

Charlemagne. Karel I, of *de Groote*, Keizer van het Westen, is in 742 op het Kasteel van Salzburg in Opper-Beijeren geboren en stierf in 814. Na den dood van Pepijn *den Korten*, zijnen Vader, werd hij in 758 als Koning gekroond, doch verdeelde Frankrijk met zijn' jongeren Broeder Carloman. Na diens dood in 771 bleef hij alleen Koning. Na het Rijk van Lombardijen omver geworpen te hebben, werd hij in 800 tot Keizer gekroond en vernieuwde kort daarna het rijk der Caesars. Zijne voorname nalatenschap bestond in een Wetboek, dat duizend jaren lang en nog bewondering en dankbaarheid verdient.

Frankrijk bleef onder zijne regering bevrijd van omwentelingen en ongeregeldheden. Zijn paleis was de verblijfplaats van Kunsten en Wetenschappen, en was er ooit een Vorst, die waarlijk *Groot* was, deze Karel zal wel als de Coriphaeus in alle geschiedboeken staan blijven.

Lodewijk I, *de Zachtmoedige*, Keizer van het Westen, zoon van Karel *den Grooten*, en zijne tweede Vrouw Hildegarde, werd in Agenois in 778 geboren. Hij regeerde niet zoo gelukkig als zijn Vader, ook was hij niet zoo verstandig als dezen. Om dat hij eenen zoon uit een tweede huwelijk mede wilde bevoorregten, stonden zijne drie oudere zoons tegen hem op en wierpen hem in een Klooster. Bij eene rijksvergadering te Nijmegen gehouden, werd hij weder hersteld. Later ontstonden weder twisten en opstanden van de broeders onderling, waardoor hij verjaagd en weder hersteld werd, tot hij in 840 van verdriet op een eiland in den Rijn bij Mentz stierf.

Karel II, *de Kale*, zoon van opgemelden Lodewijk en Judith van Beijeren, is in 823 te Frankfort aan den Main geboren. Hij werd tot Keizer gekroond en met den titel van Augustus vereerd door Paus Johannes VIII, met wien hij hevige twisten gehad had. Zijne regering was niet zeer loffelijk. Hij kocht de Noormannen met geld en beloften af, in plaats van hen door de wapenen te verdrijven, die natuurlijk hunne invallen herhaalden. Hij gebruikte meer middelen eenen Koning onwaardig. Eindelijk nam hij den Paus in den arm om hem te helpen, en de aanvallen der Saraceenen tegen te gaan. Doch teruggeroepen wegens de verschijning van den Koning van Beijeren met een groot leger, werd hij onder weg eensklaps ziek en stierf in de hut van een boer in het dorp Brios. Met zijne regering naderde het Karlovingische huis zijnen ondergang en de magt der Leenheeren werd vernietigd. Hij liet Kapittelverordeningen na, welke bij die van Karel I, zijn gevoegd.

Lodewijk II, *de Stamelaar*, zoon van den voorgaanden Vorst, is in 846 geboren en werd, twintig jaren oud zijnde, Koning van Aquitanië. Velen namen de wapenen tegen hem op en weigerden hem als Koning van Frankrijk te erkennen, zijne regering was noodlottig en hij een speelbal van de Grooten des lands. Hij stierf te Compiègne in 879.

Zijn Zoon Lodewijk III, volgde met zijnen Broeder Carloman hunnen Vader op en verdeelden het rijk onderling. Hij was een onversaagd krijgsman en vernielde de Noormannen te Sancourt in 881. Het volgend jaar stierf hij te Tours.

Karel *de Dikke*, Zoon van Lodewijk *den Duitscher*, Koning van Zwaben, is in 832 geboren. Hij was gedurende de minderjarigheid van Karel *den Eenvoudigen*, Regent van Frankrijk. Hij wordt voor een der lafhartigste en in allen opzigte nietigste Vorsten, gehouden, wiens onregt, verdrukking en wreedheid, tegen onderdanen en familie gepleegd, hem de algemeene haat en verfoeijing op den hals laadde. Hertog Arnoud stiet hem van den troon; hij leefde nu in ellende en in 888 vermoordden hem zijn eigene bedienden.

Eudes, Graaf van Parijs, oudste Zoon van Robert *den Sterken*, verdedigde Parijs in 885 tegen de Normandijers, en werd in 888 te Compiegne uitgeroepen tot Koning van West-Frankrijk; hij verdreef de Normandijers tot op de grenzen, noodzaakte Karel *den Eenvoudigen*, naar Bourgondië te wijken, vermeesterde Laon en stierf te La Fere in 898.

Toen bekwam Karel *de Eenvoudige* den troon, maar werd in 923 van denzelven gestooten en op het Kasteel van Péronne gevangen gezet. Frankrijk werd gedurende zijne regering door de Noormannen verwoest, verdrukt door de onbepaalde magt van eenen veel invloed uitoefenenden Staatsdienaar, en ontzenuwd door muiterij, welke de adel tegen eene onmagtige regering ophitste.

Raoul of Rodolph, Hertog van Bourgogne, maakte zich meester van de Fransche kroon, na den dood van Robert zijn behuwdvader, die zich daarvan bemagtigd had, ten nadeele van Lodewijk *van Overzee*, zoon van Karel *den Eenvoudigen.* Raoul besteeg den troon in 923, onder goedkeuring van zijnen schoonbroeder Hugo, en stierf in 936.

Lodewijk IV, door zijn verblijf in Engeland, werwaarts hem zijne moeder, om hem aan de partijen, die Frankrijk verdeelden, te onttrekken, had heengevoerd, *van Overzee* bijgenaamd, Zoon van Karel *den Eenvoudigen* en Ogive, werd in 918 geboren. Hij werd te Laon in 936 gezalfd, en koos Hugo le Blanc tot zijnen Minister, die daarna zijn magtige vijand werd. Zij beoorloogden elkander, doch door anderen geholpen, bleef de Koning overwinnaar. Hij stierf door een val van zijn paard in 954.

Zijn oudste Zoon Lotharius in 941 geboren, volgde hem op. Hij was gedurende zijn geheele leven in twist met zijne Vasallen. Na de magt van Hugo Capet geknakt te hebben, wilde hij Hertog Richard bestrijden, wien hij echter om vrede vragen moest. Tegen Arnold, Graaf van Vlaanderen, was hij gelukkiger. Daarna voerde hij oorlog met den Keizer Otto II, die tot de muren van Parijs was doorgedrongen, doch door de koude genoodzaakt werd terug te keeren. Hij stierf te Rheims in 986, vergiftigd, zoo men zegt, door zijne Vrouw Emma.

Lodewijk V, zijn zoon, bijgenaamd de *Luije* of *Ledigganger*, welke naam hem, hoewel onverdiend, zijne hovelingen gegeven hadden, volgde zijnen Vader op. Zijne moeder beschermde hem tegen Hugo Capet, die lang reeds na den troon dong, doch hij stierf in 987, zonder nakomelingen, na slechts een jaar en twee maanden geregeerd te hebben. Met hem was de stam der Karolingers geheel uitgestorven.

Karel, Oom van Lodewijk V, moest dezen opvolgen, doch Hugo Capet liet zich huldigen, door de Fransche Rijksgrooten tot Koning uitgeroepen, terwijl Karel in 991 in Laon gevangen genomen werd en kort daarop stierf. Zijne drie zonen volgden kinderloos hem in 't graf, waardoor Hugo Capet de stichter werd eener derde dynastie, die tot 1792 onafgebroken voortregeerde, en na de republikeinsche, consulaire en keizerlijke tusschenregering van 22 jaren, in 1814 met Lodewijk XVIII hersteld werd. De mansstam van het Huis Capet met Karel IV in 1328 uitgestorven zijnde, ging de kroon met Philippus over in het Huis Valois, kwam na den dood van Hendrik III in 1589 met Hendrik IV, aan het Huis van Bourbon, en is na de onttrooning van Karel X in 1830, door de verkiezing van Lodewijk Philips in bezit gekomen van het Huis Orleans. Al deze Huizen echter zijn takken van den Capetischen Stam.

Dit vermaard koningsgeslacht, waarvan deze Hugo, Graaf van Parijs, de stamvader was, heeft aan Europa 118 Opperheeren gegeven. 36 Koningen van Frankrijk; 22 Koningen van Portugal; 11 Koningen van Napels en Sicilië; 5 Koningen van Spanje; 3 Koningen van Hongarijen; 3 Keizers van Konstantinopel; 3 Koningen van Navarre; 17 Hertogen van Bourgondië; 12 Hertogen van Bretagne; 2 Hertogen van Lotharingen en 4 Hertogen van Parma.

(*Het Slot in 't volgend Nummer.*)

STAAT van de **MIDDELPRIJZEN** der *Granen* en andere *Objecten*, welke gedurende de eerste helft der maand Maart 1848, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,	Witte	ƒ 6,75	de Mudde.	Boter,		ƒ 1,12 het pond.
	Roode	» 0,00	» »	Vleesch,	Koe	» 0,48 » »
Rogge		» 5,15	» »		Kalfs	» 0,00 » »
Gerst,	Vroege	» 0,00	» »		Schapen	» 0,41 » »
	Late	» 3,50	» »	Varkens-vleesch,	Versch.	» 0,65 » »
Boekweit,		» 6,30	» »		Gerookt.	» 0,87½ » »
Haver,		» 2,90	» »	Aardappelen,	Vroege	» 0,00 de Mudde.
Witte Boonen		» 0,00	» »		Late	» 2,45 » »
Erwten,	Witte	» 0,00	» »	Zaad,	Kool	» 10,50 » »
	Groene	» 8,50	» »		Raap	» 0,00 » »
	Graauwe	» 0,00	» »		Lijn	» 9,00 » »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 Maart 1848.
De Burgemeester,
O. P. WALLER, *L. B.*

Opgave van den Prijs en de aanvoer van *BOTER*, den 24 Maart 1848, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJS. — AANVOER.
BOTER, ƒ 41,50. — 373/4 170/8 en 66/16.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefonderrindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, den 24 Maart 1848, ƒ 41,50.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 25 Maart 1848.

Nederland.				Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	39½	40½	40⅛
Dito dito	3 »	46	46½	46¼
Dito dito	4 »	59	59¾	59¼
Amort.-Synd.	3½ »	59¾	60¼	60
Handel-Maats.	4½ »			
Spanje.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	8½	9	8⅝
» » v. 510 £	5 »	7¾	8¼	7⅞
Dito onbep. Stuk.	5 »	7¼	7¾	
»	3 »	21¾	22¼	22
dito Binnenl. à 6/m	3 »	16	16½	16¼
Ardoin Coupon		6	7	
Portugal.				
Neg. te Londen	3 pCt.			
Dito dito	4 »	14	14½	14¼

Rusland.				Gebl.
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	85¼	86¼	86
dito dito 1828/1829	5 »	84½	85¼	85
Dito bij dito	4 »	62¾	63¼	63
Dito bij *Stiegl.*	4 »			
Oostenrijk.				
Metaliek	5 pCt.	61¾	63¼	63
W. B. bij *G. & Co.*	5 »			
Amerika.				
Bank-Actien V. Staten				
Braz. 1824 £ 100	5 pCt.	64¾	65¼	65
» » £ 200	5 »			
Peru		10½	11¼	10¾
Grenada		13½	14½	
Mexico		12¼	12¾	12⅝
Venezuela				

Binnenlandsche fondsen zijn algemeen williger geweest.

Spaansche fondsen hebben zich een weinig in prijs verbeterd; Portugal met onbelangrijke handel iets vaster; Nieuw Grenada en Mexico iets williger; Oostenrijksche zijn merkelijk in koers vooruitgegaan.

De stemming der markt was algemeen beter, en had de handel in Integraal en Oostenrijksche fondsen eenige levendigheid.

De PROVINCIALE COMMISSIE van ONDERWIJS in FRIESLAND, gedenkt hare aanstaande Voorjaars-Vergadering te houden op den 25. April e. k., des avonds ten 6½ ure en volgende dagen. Degenen, die verlangen alsdan een examen voor haar af te leggen en zich daartoe ten minste *veertien* dagen vooraf bij de Schoolopzieners der Districten, waarin zij wonen, hebben aangegeven, met overlegging der vereischte stukken, worden uitgenoodigd, om op den tweeden vergaderdag, den 26 April, des morgens ten 8 ure, zich te vervoegen op het Gouvernementshuis te Leeuwarden.

De Secretaris der Commissie voornoemd,
J. H. BEHRNS.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, van den 23 Februarij 1848, is, ten verzoeke van AKKE BOELES HEIDA, zonder bepaald bedrijf, verblijf houdende ten huize van hare ouders te Benedenknijpe, Echtscheiding uitgesproken tusschen haar en haren man PIETER LAMMERTS WOUDSTRA, Schipper, woonplaats hebbende te Heerenveen.

De Procureur van de Eischeresse,
J. van der LAAN.

*** Getrouwd te Sexbierum, den 18 Maart 1848.
J. W. LEEMAN, *van Arum*, en
T. S. OLIVIER *van Tjummarum.*
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Workum, den 22 Maart 1848.
R. STUUR, en
T. DEINUM.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden beviel van eenen Zoon DIEUWKE TJEBBES, geliefde Echtgenoote van
Makkum, den 21 Maart 1848. J. W. MAAS.

*** Heden verloste van een' Zoon, J. A. HUISMANS, Echtgenoot van
Steenwijk, den 22 Maart 1848. L. WOLDBERG.

*** Door Gods goedheid verloste heden voorspoedig van eene welgeschapene Dochter SJOERDTJE WENNING, geliefde Echtgenoote van
Franeker, den 24 Maart 1848. JOHS. RIJPMA.

MINNERTSGA, den 25 Maart 1848. Heden beviel van een' welgeschapen Zoon TRIJNTJE B. IJETSENGA, geliefde Echtgenoote van
J. C. TJESSINGA.

WIER, den 25 Maart 1848. Heden beviel voorspoedig van eenen Zoon, E. MEBIUS, geliefde Echtgenoote van
Eenige kennisgeving. L. KIJLSTRA.

LEEUWARDEN, den 19 Maart 1848. Heden overleed tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, THEODORA WIBBINA ARIA ADRIANI, in den ouderdom van ruim vijftig jaren.
Eenige kennisgeving. N. FOCKEMA.

*** Op den 21 Maart 1848, is te Amsterdam overleden, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel Edele Heer GERRIT TAAPKEN, diep betreurd door mij en mijne kinderen.
Eenige kennisgeving.
A. G. H. REIJNHOLT,
Wed G. Taapken.
Op uitdrukkelijke begeerte des overledenen zullen er geene uiterlijke toekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden namiddag ten één ure overleed alhier, de Heer EDZARD LEENSMA, in den ouderdom van 81 jaren en 6 maanden.
Leeuwarden, den 21 Maart 1848.

*** Heden overleed tot mijne innige smart, mijn veelgeliefde Echtgenoot JAN HENDRIKS FORTUIN, in den leeftijd van bijna 88 jaren. Uit eenen genoegelijken echt van nagenoeg 14 jaren, laat hij mij zes Kinderen na, die meerendeels dit treffend verlies nog niet regt kunnen beseffen. De Heer, die mij zoo diep bedroeft, sterke en ondersteune mij, om, met Christelijke gelatenheid, in Zijnen altijd wijzen wil te berusten.
Leeuwarden, den 21 Maart 1848.
Wedw. J. H. FORTUIN,
geb. Aeis.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.
PS. De Bakkerij zal op denzelfden voet worden gecontinueerd.

, Heden overleed ons geliefd jongst Dochtertje SJOUKJE, in den ouderdom van ruim 12 weken. A. H. VAN DER MEULEN.
Franeker, den 25 Maart 1848. C. VAN DER MEULEN, geboren FABER,
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 21 tot en met den 27 Maart 1848 aangegeven: 11 Geboren. 22 Overleden. 2 Huwelijken.

AANBESTEDING.

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN KOLLUMERLAND EN NIEUWKRUISLAND EN DE KERKVOOGDEN VAN KOLLUMERZWAAG, gedenken, op Maandag den 3 April e. k., des namiddags ten een ure, op het Grietenijhuis te Kollum, publiek bij inschrijving en opbod aan te besteden:

Het MAKEN eener BRUG over de Kollumerzwager Vaart, van twee Walbindten, ieder met vijf Stijlen, van best Zwolsch Eikenhout van 25 duim boschkant. Het Bestek en de Teekening zullen van heden af ter visie liggen ter Secretarie te Kollum.

Kollum, den 22 Maart 1848. *Het Grietenij-Bestuur voornoemd,* VAN LIMBURG STIRUM. *Ter ordonnantie van hetzelve,* BOLMAN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL noodigen bij deze uit de ONDERWIJZERS van den 3den of hoogeren rang, welke genegen zijn te dingen naar de betrekking van Onderwijzer te *Dedgum*, om zich tot dat einde, met overlegging van de acten van rang en certificaten van praktikaal onderwijs en goed gedrag, franco aan te melden ten Grietenijhuize van Wonseradeel te Bolsward, vóór den 20 April e. k.

De voordeelen aan deze betrekking van Onderwijzer te Dedgum verbonden, bestaan uit: 1. Eene vrije Woning in het Schoolhuis. 2. Eene jaarwedde van *f* 50 uit de Grietenijkas en eene dito van *f* 75 uit de Kerkebeurs, benevens de schoolgelden van plus minus 25 leerlingen, die 30 Cents in het vierendeelsjaars betalen, terwijl wanneer de beroepen Onderwijzer is van de Hervormde Godsdienst, alsdan denzelven ook de betrekking van Koster en Voorzanger zal moeten waarnemen, waarvoor alsdan nog eene jaarwedde van *f* 75 uit de Kerkebeurs wordt betaald.

De dag van het vergelijkend examen zal aan de sollicitanten nader worden bekend gemaakt.

Bolsward, den 25 Maart 1848. *Grietman en Assessoren van Wonseradeel,* C. BINKES. *Ter ordonnantie van dezelven,* J. BINKES.

DE regthebbenden op eene den 12 Februarij 1848 op Ameland aan strand gespoelde ongemerkte CHALOUP, worden bij deze uitgenoodigd dezelve te reclameren bij den Grietman van Ameland, belast met de functien van Opperstrandvonder aldaar.

DE Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op *heden* Dingsdag den 28 Maart des avonds ten 6 ure, ten huize van *W. J. Zult*, Kastelein te IJlst, publiek, tegen genot van verhooggeld, finaal ter verkoop aanbieden:

1. Eene hechte en zeer ter nering staande HUIZING en ERVE, staande en gelegen aan de publieke Vaart, op het best van de stad IJlst, Kadaster sectie A, no. 346; waarop geboden is *f* 881.
2. Eene ruime en voor weinige jaren nieuw gebouwde SCHEEPSTIMMERSCHUUR en HELLING naast het vorige perceel, Kadaster sectie A, nos. 364 en 365; waarop is geboden *f* 500,75.

Beide perceelen bij *S. K. Nijdam* en *Vrouw* als eigenaren bewoond en in gebruik; den 12 November 1848 vrij te aanvaarden.

Voornaam Boelgoed te Pietersbierum.

DE Notaris Mr. J. HANEKUIJK, te Harlingen en de Cand. Notaris A. WITHOLT, te Sexbierum, zullen, ten huize van de Wed. *Pieter Steffens Gerbranda*, aan den Ouden Dijk onder Pietersbierum, publiek bij boelgoed, en de posten boven de *f* 20 op 6 maanden Crediet, tegen borgstelling, verkoopen:

1. Op Dingsdag den 4 April 1848, des morgens ten 8 ure: een uitmuntend en zeer wel onderhouden BOERENREEUW en BESLAG, bestaande voornamelijk in: 9 melke-, kalve en vare Koeijen, 4 kalve Rieren, 4 Hokkelingen, 1 hokkeling Bul, 2 Kalveren, 7 beste Paarden, waaronder 1 vool Merrie en 3 mak en in tuig bereden, 1 Span extra fraaije zwart bles twenter Merriepaarden, 1 schimmel enter Dito, 6 gelde en vole Schapen, 4 beslagen Hooiwagens met Achterkretten, 5 Aardkarren, waaronder 2 beslagen, 3 beste Ploegen, 7 meest nieuwe Eggen, 1 Kapwagen, 1 Chais met Dissel en Beugel, 1 Arresleed, 2 Landrollen, 1 Dorschrol met toebehooren, 1 beste nieuwe Wijne, 1 Rasp, 2 Snijbanken, 1 Moudbord, 1 Tijm en Touw, Graanmaten en Zeven, 2 Bindtladders, 1 Varkenstrog, 1 nieuwe Kalvertrog, 1 Kruiwagen, 1 Kret met Mestplanken, 1 Voer- en 1 Spekkist, 1 Koeltrog met Raamt, 1 nieuwe Tjenne met 4 koperen hoepen, Molken-, Snip- en Vleeschvaten, 5 koperen en eenige houten Emmers, Boterladen, 18 Koekloauwen met Kettingen, 1 klamp Hooi, ruim 2000 Boonschoven, 12000 Weit- en 8000 schoven Rogstuik, 1 partij los Stroo; verder eene aanzienlijke partij droog Spek, 2 Wagengereiden, 2 Chaisgereiden, 1 Belgereid, Hoofdstellen, Jaaglijnen, Paardendekken, Zijlen, Harken, Vorken, Touwwerk, Paardentuig, Handgereedschap en wat meer tot eene compleete Bouwboerderij behoort, en
2. Op Vrijdag den 7 April 1848, des morgens ten 9 ure: MEUBELEN en HUISGERADEN, voornamelijk bestaande in: 2 eikenhouten Kabinetten, 1 Pulpitum, 1 Porselein- en 1 Tinkast, 1 Vriesche Klok, 2 Bedden met Peluwen en Dekens, 2 Spiegels, Schilderijen, 1 Gladmangel en Linnenpers, Tafels en Stoelen, eene partij onderwetsch porseleinen Theegoed en Pannen, onderscheidene groote en kleinere koperen Handketels, Gotelingen, Theeketels, Tobben en Emmers en eindelijk eene aanzienlijke hoeveelheid Koper-, Tin-, IJzer-, Glas- en Aardewerk, en hetgeen meer geveild zal worden.

Geene Koekdisschen of Houwblokken zullen worden toegelaten.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, op Donderdag den 6 April 1848, des morgens ten 9 ure, ten huize en verzoeke van de Wed. *Johannes Haarsma*, te Nijega, *in Hemelumer Oldephaert en Noordwolde*, bij boelgoed op *zes* maanden crediet, wat de posten boven de *f* 20 betreft, verkoopen:

Een uitmuntend BESLAG VEE, BOERENREEUW en GEREEDSCHAP, bestaande in: 18 melke- en kalve Koeijen, 1 vette Dito, 9 kalve Rieren, 9 Hokkelingen, 1 hokkeling Bul, 1 zwart langstaart vool Merrie, 8 Schapen, 2 Boeren- en 1 Rijdwagen, 1 Chais, 1 Boot met Zeil enz., 1 Karn met koperen hoep, 20 koperen en houten Emmers, 38 houten Aden, voorts Molken- en Kaasvaten, Tonnen, Tobkes, Harken, Vorken, Schoppen en wat dies meer zij, en eindelijk 1 best eikenhouten Kabinet, zoo goed als nieuw.

STRIJKGELD *f* 111,00.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, op autorisatie der Arrondissements-Regtbank te Sneek, in het openbaar, onder genot van strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen: Eene ZATHE en LANDEN, in de Stavorensche Zuidermeer onder Stavoren, in een perceel, kad. bekend op de stukken der gemeente Stavoren, in sectie B, nos. 177, 187—193, 195—200 en van Koudum in sectie F, nos. 1057—1069, 1072 en 1073, geheel groot 56 bunder 5 roede 60 el, hebbende een belastbaar inkomen van *f* 328,49 voor gebouwde en Ongebouwde Eigendommen, belast met 4 fl. 21 str. 4 penn.

Voorts eenige HUIZEN en ledige ERVEN, te Stavoren, kad. bekend sectie A, nos. 74, 75, 76, 77, 380, 383, 445, 501, 502, 124, 524, 250, 384, 385 en 503.

Een en ander in zeven perceelen. Breeder bij Billetten omschreven.

Wie gading maakt kome op Zaturdagen den 8 en 22 April 1848, ten huize van *G. Bleeker*, in de Stads Herberg te Stavoren, telkens des namiddags ten drie ure, en koopen op alsdan voor te lezen Conditien, die inmiddels ten Kantore van evengemelden Notaris te vernemen zijn.

MR. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, op Donderdag den 6 April 1848, des namiddags ten 1 ure, ten huize van *Johannes Jans Brunia*, onder Tjummarum, bij boelgoed verkoopen:
3 stuks Hoornvee, een klamp Hooi, Bouw-, Boeren- en Landgereedschap, en het geen meer te voorschijn zal worden gebragt.

UIT DE HAND TE KOOP: Best gewonnen hooglandsch HOOI; te bevragen bij A. H. SCHILSTRA, te Britswert op Jet.

AANBESTEDING BIJ GESLOTENE BRIEFJES, van het BOUWEN eener VOORHUIZINGE, op de Zathe te Arum, door *R. H. Tacoma* bewoond. Bestek en Conditien te vernemen op de Zathe en ten huize van J. G. ... in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, alwaar de briefjes vóór of op ... Maart 1848 moeten zijn ingeleverd.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van eene belangrijke vernieuwing en vergrooting eener HUIZING en SCHUUR te Herbaijum, waarvan het Bestek, Teekening en Conditien van af den 28 ... 1848 ter inzage liggen in de Herberg bij de Wed. *Siersma* aldaar, terwijl verlangde aanwijzing dagelijks (uitgezonderd 's Zondags) kan bekomen worden bij den eigenaar en bewoner G. P. TERPSMA, bij wien ook de briefjes vóór of op den 10 April eerstkomende, franco moeten worden ingezonden.

Bij geslotene briefjes te koop:

Eene MEST- en ASCHHOOP, over een vol jaar, te Lemmer. Te bevragen bij J. DE BOER, Vader in het Diakonie-Armhuis aldaar, bij wien de briefjes *franco* moeten worden ingeleverd vóór of op den 10 April 1848.

DOOR schikking met den vorigen huurder, wordt op nieuw ter verhuring aangeboden: Eene nieuw vertimmerde BAKKERIJ, staande op een der beste standen van Makkum, waarin sedert eenige jaren de affaire van Brood-, Koek- en Banketbakker met succes is uitgeoefend; met alle daartoe behoorende, zoo goed als nieuwe, GEREEDSCHAPPEN; te aanvaarden volgens voorwaarden.

Men adressere zich met franco brieven of in persoon bij M. KINGMA, ... Fabrikant te Makkum.

LEES HIER.

Eene groote KOOPMANS HUIZINGE, met een grooten STAL en SCHUUR, ... de hand TE KOOP of TE HUUR, op het Grootzand te Sneek. Te bevragen bij den Koopman A. P. KOOPMANS, aldaar.

PS. Ingeval van verkoop kan de helft van den Koopschat tegen 4 % er op der blijven staan.

BEKENDMAKING.

ZOodra daartoe de vereischte regterlijke autorisatie zal zijn verleend, zal ... bliek worden geveild, op zeer gemakkelijke voorwaarden van betaling: ... van ouds zeer gerenommeerde LOGEMENT *DE STADS HERBERG*, met ... ERF, STALLINGEN enz., even buiten het Hoogend aan den Lemster Straatweg te Sneek; — zijnde dit perceel inmiddels *uit de hand te koop*. Te bevragen bij Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur te Sneek, en te aanvaarden 12 Mei 1848.

NB. Een groot gedeelte van den Koopschat kan als eerste hypotheek tegen 4½ % onder het verkochte gevestigd blijven.

Uit de hand te koop:

EEne hechte, sterke, weldoortimmerde HEEREN HUIZINGE, staande op het beste gedeelte der Noorderhaven te Harlingen, voorzien van: vier beneden- en drie Bovenkamers, meest geplafonneerd en allen behangen, met Stook-, Slaapplaatsen, Kasten enz.; voorts Marmeren Voorhuis mede geplafonneerd en eene dito Gang, ruime Keuken, van alle commoditeiten voorzien, groote gewulfde koele Kelder, zeer geschikt voor den Boterhandel; verder Provisie- en Turfkelders, PLAATS, BLEEK en TUINTJE, met WERKHOK enz., waarin een Putwaterpomp met koperen kraan, Regenwatersbak, waarvan de koperen kranen in de Keuken; voorts boven nog drie ruime Zolders benevens een Linnenzolder.

Te bevragen bij den Boekhandelaar S. HOUTSMA, te Harlingen.

Uit de hand te koop:

Eene uitmuntende vruchtbare ZATHE en LANDEN, aan den Rijdweg te Tjerkgaast, nabij de stad Sloten, gekw. no. 32; bij *Tjitte Abes Boersma* in gebruik, groot 30 bunder 95 roede ruim 48 el, Weid- en Hooiland, gerijfelijk bij en om de Huizinge gelegen.

Sint Petri en den 12 Mei 1849 vrij te aanvaarden.

Gegadigden vervoegen zich bij de eigenaars DURK P. HOGEBOOM en Vrouw, te Ondega, vóór den 20 April 1848.

Op afbraak te koop:

Eene SCHUUR, zoo goed als nieuw, met 9 Koestallen, het Bindtwerk hoog op stijlen 4,73 el, de Hoofdbalken 5,75 el, en de Draaghouten 12 el; staande onder Oudkerk; bij *Kornelis Saapes van der Woude* als eigenaar in gebruik.

LEES HIER.

DIe iets van den Ondergeteekende te vorderen heeft, gelieve vóór Donderdag den 30 dezer zijne rekening in te leveren om dadelijk betaling te erlangen.

S. A. VAN DAM,
Vleeschhouwer in de Groote Hoogstraat te Leeuwarden.

DE Crediteuren van MELLE EELKES BOUMA, Winkelier te Rinsumageest, en deszelfs Huisvrouw MAAIKE WILLEMS POSTMA, worden verzocht om op Dingsdag den 4 April e. k., ten tien ure des voormiddags te compareren ten huize van R. VLEUT, buiten de Woudpoort bij Dockum, ten einde te delibereren over de afdoening hunner pretentien.

AL wie iets verschuldigd is aan, of te vorderen heeft van de onder beneficie van Inventaris aanvaarde Nalatenschap van den Heer JACOB JORISSEN, ... Arrondissements Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te Leeuwarden, wordt verzocht daarvan op- en aangave te doen ten sterfhuize, vóór den 7 April 1848.

DE Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stadgenooten, dat hij zijne affaire in KRUIDENIERS- en GRUTTERSWAREN heeft verplaatst van Nieuweburen naar de breedzijde van de Nieuwestad, lett. E, no. 45, en dezelve op Woensdag den 22 Maart zal openen, zich in HunEd. gunst en protectie blijvende aanbevelen.

Leeuwarden, den 20 Maart 1848. G. J. REERINK.

Bierbrouwerij en Wijnhandel.

DE Ondergeteekende, door aankoop Eigenaar geworden zijnde van de BIERBROUWERIJ, TAPPERIJ, MOUTERIJ en WIJNHANDEL, op de We... telhaven en Lanen alhier, genaamd *het Geele Hert*, neemt de vrijheid hiermede aan Stad- en Landgenooten kennis te geven, dat bovengenoemde affaires ... daags door hem zullen worden gedreven en voortgezet zoo als dezelve door wijlen den Heer *G. J. Loncq* alhier zijn uitgeoefend, en zich derhalve ... een ieder in gunstig aandenken beveelt, met de verzekering voor eene goede bediening van Bier en Wijnen te zullen zorg dragen.

Harlingen, den 27 Maart 1848. SIMON WIARDA.

DAG- EN AVONDBRILLEN
van geslepen Bergkristal.

De Ondergeteekende noodigt allen uit die zijnen raad of leiding tot het behoud van het gezigt behoeven. — In het bijzonder beveelt hij zijne nieuwe AVONDBRILLEN aan.

E. KOSMAN,
Sacramentstraat, no. 322, te Leeuwarden.

MEn verlangt te Leeuwarden tegen Mei aanstaande een APOTHEKERS BEDIENDE, bij voorkeur geexamineerd, van de Protestantsche Godsdienst en van middelbare jaren, voorzien van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag. Adres in persoon of met gefrankeerde brieven, onder letter N, bij den Boekverkooper J. W. BROUWER, aldaar.

EEn WAGENMAKERSKNECHT, goed kunnende werken, in het Rijtuigmaken niet onkundig, bewijs hebbende van een goed gedrag, kan van stonden af of op Mei aanstaande vast werk bekomen bij L. BOERSMA, te Baard.

S. J. ZIJLSTRA, te Tjerkwerd, verlangt een VERWERSKNECHT, zijn ... geheel of ten deele verstaande.

EEn LEERLING of iemand die verdere opleiding verlangt in het BROOD-, KOEK- en KLEINBAKKEN, kan met den 12 Mei e. k. geplaatst worden bij W. VAN DER MOLEN, te Dragten. Adres *franco*.

ER wordt gevraagd, liefst dadelijk, een ongehuwd JONGELING, bekend met de Directe Belastingen en Accijnsen, van de Protestantsche Godsdienst en van goede getuigenissen voorzien, om tegen kost, inwoning en behoorlijk salaris, den Ontvanger in gemeld vak behulpzaam te zijn.

Iemand hiertoe genegen zijnde, adressere zich met franco brief aan den Ontvanger P. W. FEENSTRA, te Warga.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.